

Alm. rajgræs betalte bedst for én sprøjtning mod svampe

Svampesprøjtning: I 2022-forsøgsserie blev der samlet set opnået det højeste netto-merudbytte i alm. rajgræs ved kun at behandle mod svampe i vækststadiet 45-51.

• Kristian Juranich
• Landshovsulent for Fro, Seges Innovation Græs-, kløver- og hvefrovul, mindre anvendelser, dispensation

Sagen kort

Sygdomsbekæmpelse er et af de områder i dyrkingen af alm. rajgræs, hvor der typisk er meget store mængdebytter at hente, specielt i de år, hvor styrken af svampeangreb er stor. I 2022 kom der en betydelig reduktion i anvendelsesmulighederne af de triazole, som har været en bærende del af svampbekæmpelsen i alm. rajgræs. Dette forsøg afprøver forskellige strategier under hensyntagen til nedsatte doseringer af triazole samt belysning af effekten ved tre forskellige behandlingspunkter, nemlig stadiet 32, 45-51 og 69.

Alm. rajgræs	Stadie	Pct. dækning med					Udbytte og merudbytte	Netto-merudbytte
		meldug	bladplet	kronrust	sortrust	87		

2022, 5 forsøg								
1.	1. Ubehandlet	-	0,0	3,6	2,7	0,6	1.509	-
2.	0,25 l Folcur Xpert EC 240 0,5 l Propulse SE 250 + 0,3 l Comet Pro	32 45-51	0,0	1,5	0,1	0,3	147	63
3.	0,5 l Propulse SE 250 + 0,3 l Comet Pro	45-51	0,0	1,6	0,2	0,4	109	39
4.	0,75 l Balaya 0,2 l Entargo + 0,15 l Folcur Xpert EC 240 + 0,15 l Comet Pro	45-51 69	0,0	1,5	0,3	0,4	43	-24
5.	0,25 l Propulse SE 250 + 0,3 l Comet Pro 0,2 l Entargo + 0,15 l Folcur Xpert EC 240 + 0,15 l Comet Pro	45-51 69	0,0	1,4	0,2	0,4	86	35
6.	0,5 l Propulse SE 250 + 0,3 l Comet Pro	45-51	0,0	1,7	0,3	0,4	88	53
7.	0,5 l Balaya + 0,25 l Entargo	45-51	0,0	1,5	0,4	0,3	56	10
8.	0,25 l Propulse SE 250 + 0,3 l Comet Pro	45-51	0,0	1,4	0,2	0,3	94	86
9.	0,2 l Entargo + 0,15 l Folcur Xpert EC 240 + 0,15 l Comet Pro	45-51	0,0	1,4	0,5	0,2	46	21
10.	0,75 l Balaya	45-51	0,0	1,5	0,3	0,4	45	3
11.	0,75 l Univog	45-51	0,0	1,5	0,4	0,5	33	-9
ISO							56	

Åf Kristian Juranich

I 2022 er der gennemført en forsøgsserie med formålet at belyse strategier for svampbekæmpelse og middelvalg til at opnå merudbyttet i dyrkingen af alm. rajgræs.

Forsøg med fire typer af alm. rajgræs

Forsøgsserien består af fem enkeltforsøg, og for at dække de typer af alm. rajgræs, der dyrkes, er forsøgene udført i typerne: diploid plæne, diploid foder, tetraploid plæne og tetraploid foder.

Der er ligeledes anvendt et forsøgsdesign, som er lidt anderledes end de normalt anvendte parcellforsøg. Forsøgsparcellerne er derfor anlagt i et system, som populært kaldes 'Plot in Plot'. Det vil sige, at den behandlede parcel er minimum 2,5 meter bred, hvor der høstes et ind-snit i denne med en 15 meter bred møjetærsker.

Grunden til, at der er valgt dette design, er, at der herved undgås randeffekter og spild af fra ud over parcellgrænserne i forsøgene, og faktorer som lejesø og dryssespild ud over parcellgrænserne kan elimineres. Forsøgene er også anlagt, så de rent geografisk dækker de områder, hvor alm. rajgræs typisk har den største udbredelse. Forsøgene har således været placeret på følgende

Tabell 1. Sygdomsbekæmpelse i alm. rajgræs

Alm. rajgræs	Stadie	kg fro pr. ha					
		Djurstand	Trekantsområdet	Østfyn	Vendsyssel	Vestjylland	
2022, 5 forsøg		24 plæne	24 plæne	4N plæne	4N foder	2N foder	
1.	1. Ubehandlet	-	889	1.108	2.265	1.065	2.203
2.	0,25 l Folcur Xpert EC 240 0,5 l Propulse SE 250 + 0,3 l Comet Pro	32 45-51	302	218	64	93	67
3.	0,5 l Propulse SE 250 + 0,3 l Comet Pro	45-51	262	178	71	29	59
4.	0,75 l Balaya 0,2 l Entargo + 0,15 l Folcur Xpert EC 240 + 0,15 l Comet Pro	45-51 69	129	102	107	29	-92
5.	0,25 l Propulse SE 250 + 0,3 l Comet Pro 0,2 l Entargo + 0,15 l Folcur Xpert EC 240 + 0,15 l Comet Pro	45-51 69	137	75	186	92	-18
6.	0,5 l Propulse SE 250 + 0,3 l Comet Pro	45-51	63	137	116	32	55
7.	0,6 l Balaya + 0,25 l Entargo	45-51	66	58	141	56	-11
8.	0,25 l Propulse SE 250 + 0,3 l Comet Pro	45-51	149	149	150	65	-04
9.	0,2 l Entargo + 0,15 l Folcur Xpert EC 240 + 0,15 l Comet Pro	45-51	31	49	174	94	-34
10.	0,75 l Balaya	45-51	33	24	81	12	-39
11.	0,75 l Univog	45-51	123	83	76	25	-73

Tabell 2. Sygdomsbekæmpelse i alm. rajgræs, fem enkeltforsøg fordelt på sorter og geograf

KONSULENTENS ANBEFALINGER

- Samlet for forsøgs-serien er det højeste netto-merudbytte opnået ved kun at behandle i stadiet 45-51.
- Kigger der på enkelt-forsøgene, er der i modtagelige sorter store merudbytter for at starte svampbekæmpelsen allerede i stadiet 32.

Det kan du gøre

lokaliteter: Djursland, Østfyn, Vendsyssel, Trekantsområdet og Vestjylland.

Højeste netto-merudbytte for én sprøjtning

For vækstsæsonen 2022 gør det sig gældende, at angrebene af kronrust har været af middel styrke, og angrebene af meldug og bladplet har overvejende været svage.

Flere områder har været præget af tørken i 2022, men der er dog høstet fornuftige udbytter i forsøgene, og der er ikke rapporteret om deciderende tørkeskader i nogle af enkeltforsøgene.

Tabell 1 dækker samlet over alle fem enkeltforsøg, og som det fremgår, er der samlet set opnået merudbytter i alle behandlinger. Der er dog for

to af leddene (led 4 og led 11) ikke opnået netto-merudbytte af behandlingerne.

I forsøget 6-11 er forskellige løsninger afprøvet i samlet 75 procent dosis (forsøgsled 6-7) og 50 procent dosering (forsøgsled 8-11). De højeste netto-merudbytter er opnået med blandingen Propulse + Comet Pro i 50 procent dosering. Der er dog ikke sikre forskelle på flere af løsningerne.

Der skal nævnes, at af de afprøvede midler er Propulse SE 250 og Univog på nuværende tidspunkt ikke godkendt til brug i frogræs. Der forventes en godkendelse af Propulse SE 250 til frogræs til sæson 2023, mens Univog ikke forventes godkendt til frogræs til sæson 2023.

Stort merudbytte på diploide plænetyper

Kigger man på enkeltforsøge-

ne, som det fremgår af tabel 2, og de forskellige typer af rajgræs, er der dog langt større udslag for de enkelte behandlinger.

Forsøget viser store merudbytter på især diploide plænetyper af at behandle i vækststadiet 32, efterfulgt af behandling i vækststadiet 45-51 og 69.

Der opnås ikke samme udbyttmæssige effekt af svampbekæmpelsen i de tetraploide plænetyper og fodertyperne af såvel diploide som tetraploide sorter. Dette skyldes, at de fine diploide plænetyper kan have en tendens til større modtagelighed for svampeangreb og derfor kvitterer i højere grad for svampebehandlingerne, og i særdeleshed på de tidlige behandlinger.